

Fordeling af almanakkens forpagtningsafgift, 1785

Rigsarkivet, Københavns Universitet

Konsistoriets kopibog, 1785

Transskriberet af Jesper Vang Hansen, 2006

Thomas Bugge søgte kongen i 1783 om større tilskud til observatoriet

No 621. Angaaende hvorledes skal forholdes med forpagtnings Afgiften af Almanakken

Christian den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers Hertug udi Slesvig, Holstein, Stormare, dytmarsken og Oldenburg Vor synderlige Gunst tilforn!

Da vi ved Rescript til Eder af 21de July 1773 allernaadigst have bevilget, at, naar da værende Directeur for Vores bogtrykkerie, Nicolaus Christian Hopffner, som var forundt Privilegium paa at trykke og sælge Almanakker, ved Døden afgik, skulle Kiøbenhavns Universitet, til fordeel for det Astronomiske Taarn og lagttagelser, alene være berettiget til at lade trykke alle danske og sælge alle fremmede Almanakker og Calender. Og dette Privilegium efter bemeldte Directeur Hopffners død er bleven forpagtet bort imod derfor at svare over 1000 Rdlr aarlig; I hvilken Anledning saavel er indkommen Ansøgning fra os elskelige Thomas Bugge, Vores Justice Raad og Professor Mathematicum & Astronomiæ ved Universitet i Vores kongelige Residence Stad Kiøbenhavn, anlangende at disse Indkomster af Almanakkerne maatte henlægges til Observatorio, og derfor bragt i forslag, hvorledes samme kunde anvendes, som og Memorialer fra Adskillige, am at nyde en vis deel af disse Indkomster, hvilket alt tillige ved Patroni for Universitetet, os elskelig Greve Hr. Otto Thott, Ridder, Vores Stats Minister og Geheime Raad, samt Skole-Herre ved Herlufsholms Skole hans derom givne Betænkning er bleven os allerunderdanigst foredraget.

Saa give Vi Eder nu hermed tilkiende, at Vi allernaadigst have fundet for godt, at med denne Forpagtningsafgift af Almanakkerne saaledes skal forholdes:

1. Os elskelig Professor Peder Horrebow maae tillegges Eet hundrede Rigsdaler aarlig, hvorimod han skal tilforpligtet være at fortsætte sine meteorologiske Observationer.
2. Bibliothecarius ved Universitetets Bibliotheque forundes Toe hundrede Rigsdaler aarlig af disse Penge til forbedring i hans Løn, da det sees fornødent, at dette Embede bliver en Person ellene betroet, og ikke, som tilforn, bør være et Appendix for en af Professorerne; Ligeledes maae Famulus Bibliothecæ eller Under Bibliothecarius tillegges Eet Hundrede Rigsdaler aarlig, saa at han i alt kan have Toe Hundrede Rigsdaler.

3. De Eet hundrede Rigsdaler, som hidtil af Trinitatis Kirke ere betalte til det Astronomiske Taarn med videre, maae herefter bortfalde, da Kirken skal være i trængende Omstændigheder og samme i dets Sted udreedes af Almanak Pengene.

4. Professor Astronomiæ Justits Raad Bugge vedbliver at nyde de Toe hundrede Rigsdaler han hidindtil har havt for Almanakkerne, da han derimod skal være forbunden til at gjøre og lade gjøre Astronomiske Observationer, og Tiid efter anden bekiendtgjøre samme ved Trykken til Ære for Universitetet, da det øvrige af Almanak Pengene, saavelsom ellers det til det Astronomiske Taarn henlagte skal anvendes til at vedligeholde Observatorii Indretning, samt til at besørge Observationer anstille, og til Trykken befordre, og altsaa forblive i Universitetets Casse, hvorfra Professor Astronomiæ maae require, hvad, som dertil behøves, hvilket dog iforveien af Consistorio maae approberes, og have Justitce Raad Bugge ved hvert Aars Udgang derfor at aflegge Regnskab, som af tvende Professores revideres og Consistorium ved hvert Aars Udgang til Vores danske Cancellie have at indberette Regnskabs Udfald, og hvad af disse Penge maatte være i Behold.

Endelig have I at foraarsanstalte, at den nye Indretning ved det Astronomiske Taarn med alle nu derved forefindende Instrumenter blive efterseet, antegnede, og Professor Astronomiæ overleverede, samt saadan Optegnelse til Efterretning for fremtiden til Cancelliet og Consistorium indberettet. Derefter I Eder allerunderdanigst have at rette, og Vedkommende sligt til Efterretning vel tilkiendegive. Befalende Eder Gud. Skrevet paa Vort Slot Christiansburg udi Vores kongelige Residens Stad Kiøbenhavn den 14de Januarii 1785.

Under Vor kongelige Haand og Signet

Christian Rex.

/Schack Rahtlou

/Luxdorph. Aagaard

Til Rector og Professores ved Kiøbenhavns Universitet.

No 622

Consistorii P.M. til Prof. Horrebow

P.M.

Da os ved Kongel. Allernaadigst Rescript af 14 Jan. 1785 er tilkiendegivet: At deres Velbyrdighed af forpagtnings Afgiften af Almanakkerne er allernaadigst tillagt Eet hundrede Rigsdaler aarlig, hvorimod de skal tilforpligtet være at fortsætte deres meteorologiske Observationer. Saa har man herved tjenstlig skuldet meddele denne Efterretning om denne Hans Kongel. Maysts allerhøieste Befaling.

Kiøbenhavn den 26de Mart. 1785

Rector og Professores

/ J.M.Geuss

Til Hr. Professor Horrebow

No. 623

Consistorii P.M. til Bibliothecarius Prof. Elert

P.M.

Da os ved kongel. Allernaadigst Rescript af 14 Jan 1785 er tilkiendegivet, at deres Vebyrdighed af forpegnings afgiften for Almankkerne allernaadigst er tillagt to hundrede Rigsdaler aarlig til forbedring i deres Løn; Saa har man herved skuldet meddeele dem Efterretning om denne hans Kongel. Majestæts allerhøieste Resolution.

Kiøbenhavn den 26. Mart. 1785.

Rector og Professores / J.M. Geuss

Til herr. Prof. Elert

No. 624

Consistorii P.M. til Famulus Bibliohecæ eller Under-Bibliothecarius

P.M.

Da os ved Kongel. Allernaadigst Rescript af 14 Jan. 1785 er tilkiendegivet, at det har behaget hans Kongel. Majst. At tillægge dem af forpagtningsafgiften af Almanakkerne ét hundrede Rigsdaler aarlig, saa har man herved skuldet meddeele den Efterretning om denne allerhøieste Resolution.

Kiøbenhavn den 26 Mart. 1785.

Rector og Professores /J.M.Geuss

Til Under Bibliothecarius herr Schiellerup